

CUMHURİYET SENATOSU

21.6.1927 Günlü ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bazı Ek Maddeler ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Milli Savunma ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları.
(M. Meclisi : 1/273; C. Senatosu : 1/691)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 368 ve 368'e 1 nci ek)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3216

3 . 3 . 1980

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 29.2.1980 tarihli 57 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, 21.6.1927 Günlü ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bazı Ek Maddeler ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.
Saygılarımla.

Cahit Karakay
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 27.3.1979 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 28, 29.2.1980 tarihli 56 ve 57 nci birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 368'e 1 nci ek)

TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik
Dairesi Başkanlığı
Sayı : 101-421/03581

26.3.1979

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması Bakanlar Kurulunca 19 . 3 . 1979 gününde kararlaştırılan 21 . 6 . 1927 Günlü ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa Kimi Ek Maddeler ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Yasa Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir. Gereğinin yapılmasını izinlerine saygıyla sunarım.

Bülent Ecevit
Başbakan

GENEL GEREKÇE

1971 tarihinde 1488 sayılı Yasa ile değiştirilen Anayasanın 60 ncı maddesi vatan ödevini günün koşullarına ve ihtiyaçlarına uygun biçimde yeniden düzenlemeyi amaçlamış.

Söz konusu düzenleme ile;

Vatan hizmetinin her Türk'ün hakkı ve ödevi olduğu bu ödevin Silahlı Kuvvetlerde veya Kamu hizmetlerinde yerine getirme koşullarının bir kanun ile düzenleneceğini vurgulamış bulunmaktadır.

Anayasanın anılan maddesinde ifadesini bulan bu hükümden kaynaklanarak özellikle ulusal ekonomi ve savunma yönünden son derece önem arz eden yetişmiş insan gücünden yeterince yararlanma olanaklarının sağlanabilmesi, bu büyük ve anlamlı kaynağın en verimli ve etkin biçimde kullanılmasını gerçekleştirebilme amacıyla bu kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

Bilindiği üzere çeşitli ekonomik ve siyasal nedenlerle ulusal ekonomi ile ulusal savunma yapısı arasında gelişmeyi hızlandırıcı ve savunmayı etkinleştirici bir ilişkinin kurulmaması özellikle ulusal savunma sanayiinin yeterli ve güç katıcı boyutlara ulaşmasına olanak tanınmamıştır.

Sorunun diğer bir yönü de yurt dışındaki askerlik yükümlüsü durumunda olan işçilerimizin askerlik hizmetini yerine getirmek üzere yurda gelmeleri halinde, hizmet süresi sonunda, tekrar yurt dışındaki işyerlerinin girebilmelerinin hemen, hemen olanak dışı olmasıdır. Bu ise hem yurt içinde işsiz sayısının artımını hem de ülke ekonomisi yönünden önem arz eden döviz girişini azaltıcı etkenlerin doğmasına yol açmaktadır.

Söz konusu zorunlulardan kaynaklanarak yapılan yasal düzenlemede halen yurt dışında işçi sıfatıyla çalışmakta olan yükümlülerin iki aylık temel askerlik eğitimi görme koşulları saklı kalmak üzere askerlik çağının başlangıcından 29 yaşını tamamladıkları yılın Aralık ayı sonuna kadar yasada belirlenen miktardaki çalıştıkları yabancı ülke parasını ödemeleri halinde vatan hizmetini yerine getirmiş olacaklardır.

Bu ödemeler özellikle Silahlı Kuvvetlerimizin savunma gereksinimlerinin (silah, araç, gereç, mühimmat, teçhizat gibi) ve bunun yanısıra yurt savunmasına destek sağlayan yatırımları karşılamak üzere sarf oluncak böylelikle modern ve etkin bir ordunun yaratılmasında ve vurucu gücün artırılması ile savunma sanayiinin kurulması ve gelişmesinde güç katıcı boyutlara ulaşmasında önemli bir etken olarak kullanılacaktır.

Ayrıca aynı düzenlemede yurt dışında esasen sayıları pek az olan bilim adamlarının vatan hizmetini yerine getirmelerini özel bazı koşullara bağlamak ve bu konuda Bakanlar Kurulunu yetkili kılmak amacıyla da hüküm getirilmiş bulunmaktadır.

Aynı yasa tasarısına konulan bir geçici madde ile halen yurt dışında işçi olarak çalışan ve 29 yaşını doldurduğu halde çeşitli nedenlerle asker edilmemiş olan yükümlülerle 36 yaşını doldurduğu halde henüz askere alınmamış bulunan bilim adamlarının yasanın yayımını takip eden altı ay içinde ilgili makamlara başvurmaları halinde bu yasadan yararlanabilmelerine olanak yaratılmıştır.

Hızlı nüfus artışı nedeniyle Silahlı Kuvvetler için ihtiyaç fazlası durumunda bulunan bazı askerlik yükümlülerinin ulusal ekonomi ve ülke çıkarları açısından en verimli ve savunmaya güç katıcı biçimde değerlendirilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanan yasa tasarısının ülke çıkarları açısından son derece yararlı olacağı düşünülmekte ve anılan düzenleme bu amaca yönelik olarak yapılmış bulunmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Tasarının bu maddesiyle 1111 sayılı Askerlik Kanununa üç ek madde eklenmesi öngörülmüştür.

Ek Madde 1. — Ülke içinde işsizlik oranının yükselmesi veya yaygınlaşması nedeniyle çalışanlara yeni iş bulma olanaklarının yaratılması amacıyla yurt dışına işçi sıfatıyla gönderilen askerlik yükümlülerinin vatan hizmetini düzenlemek amacıyla hazırlanan tasarının bu maddesinde, kanundan yararlanması öngörülen yükümlüler için başlıca koşullar şöyle belirlenmiştir.

Yurt dışında işçi sıfatıyla çalışmakta olan yükümlülerin buralarda oturma ve çalışma iznine sahip olmaları veya yurt dışındaki ailesinin yanında oturmakta iken askerlik çağına giren yükümlülerin de çalışma ve oturma iznine sahip olarak işçi sıfatıyla çalışmakta olduklarını Türk Konsoloslukları aracılığı ile belirlemeleri

ve ayrıca istemleri de ön koşul olarak kabul edilmiştir. Buna göre bu yasadaki yararlanmak istemeyenler, doğal olarak vatan ödevini Silahlı Kuvvetlerimizde yerine getireceklerdir.

Bilindiği üzere halen 1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 nci maddesine eklenen (G) bendine göre yurt dışındaki askerlik yükümlülerinin askerlik çağının başlangıcı olan 20 yaşından 29 yaşını tamamladıkları yılın Aralık ayı sonuna kadar askere celp ve sevkleri ertelenmektedir. Bu hükümden kaynaklanarak bu yasaya tabi olan yükümlülerin yaş sınırları arasındaki geçen süre esas alınarak yasadaki belirlenen 300 000 TL. sınırının yasanın yayımı tarihindeki resmi kur üzerinden karşılığı olan yabancı ülke parasını ayrıntıları yönetmelikte saptanacak esaslara göre ödemeleri ve yurt içinde muayyen tarihlerde yapılacak olan iki aylık temel askerlik eğitimine tabi tutulmaları koşulu ile vatan hizmetini yerine getirmiş olacaklardır. Böylelikle ulusal bilincin pekiştiği ve çelikleştiği «asker ocağı» nda kısa süre ile olsa dahi bir eğitime tabi olmaları zorunlu görülmüştür. Bu eğitimin hangi zamanlarda ve ne şekilde yerine getirileceği ise çıkarılacak yönetmelikte belirlenecektir.

Yasanın bu maddesine getirilen bir başka hükümlü çalıştıkları işyerlerinden ilişkisi kesilerek ayrılan ve işçilik statüsünü kaybeden veya haklarında belirlenen ödeme tutarını ödemekten vazgeçen yükümlülerin bu yasadaki yararlanamayacakları öngörülmektedir. Bu durumda olanlar askerlik yasaları uyarınca asker edileceklerdir. Ancak, elde olmayan nedenlerle geçici olarak işyerinden ayrılan ve işsizlik sigortası almaya devam eden yükümlülerin bu yasadaki yararlanabilmeleri hakkı saklı tutulmuştur. Ayrıca 300 000 TL. sınırının karşılığı olan yabancı ülke parası tutarını iki misline kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Yine bu maddede savaş veya savaş gerektirecek bir durumun başgöstermesi halinde, ülke savunmasının gereği olarak bu kanuna tabi olan yükümlülerin Bakanlar Kurulu kararı ile derhal silah altına alınabilmeleri de hüküm altına alınmıştır.

Ek Madde 2. — Halen yurt dışında çalışmakta oldukları bilim dalında bir yenilik ve ilerleme getiren veya Devletin ulusal çıkarlarının gözetilmesinde katkısı bulunan bilim adamlarının 1111 sayılı Askerlik Kanununun (F) bendi hükmüne göre 36 yaşını doldurdıkları yılın sonuna kadar geçen süre dikkate alınmak suretiyle bu yasanın ek birinci maddesinde öngörülen koşullara göre ayrıntıları yönetmelikte belirlenen esaslar gözönünde tutularak vatan ödevini yerine getirme şeklinin Bakanlar Kurulunca kararlaştırılması hüküm altına alınmıştır.

Ek Madde 3. — Yasa tasarısına getirilen bu madde ile yurt dışında çalışan askerlik yükümlülerinin yabancı ülke parası üzerinden yaptıkları ödemelerin Silahlı Kuvvetlerimizin savunma gereksinimleri ile yurt savunmasına destek sağlayan yatırımları karşılamak üzere Milli Savunma Bakanlığı bütçesinde açılacak özel bir tertibe ödenek olarak kaydedilmesi ve yılı içinde sarf edilmeyen ödeneklerin ertesi yıla devrinin sağlanması hüküm altına alınmıştır. Ayrıca bu maddede sözkonusu ödenekten kullanılmayacak olan bölümünün de Milli Savunma Bakanlığının önerisi üzerine yurt savunmasına destek sağlayan yatırımlara aktarılabilmesi de öngörülmüş bulunmaktadır.

Yasanın aynı maddesinde yapılan bir başka düzenleme ile ödenek kaydolunan bu miktarların Milli Savunma Bakanlığının gereksinimlerini karşılamak üzere Maliye Bakanlığınca döviz olarak Milli Savunma Bakanlığına tahsisi de hüküm altına alınmıştır.

Madde 2. — Tasarının bu maddesinde, Yasaya tabi tutulan yükümlülerin eğitim, tatbikat ve olağanüstü hallerde kullanılma esaslarının tespiti ve ayrıca özellikle yabancı ülke parası üzerinden yapılacak ödemelerin toptan veya taksitle ödenmesi halinde bunun ayrıntıları ve biçiminin nasıl olacağı yurt dışındaki bilim adamlarının vatan ödevini yerine getirmelerine ilişkin esaslar, bunun yanısıra yükümlülerin yedeğe ayrılma ve diğer işlemlerine ilişkin hususları ayrıntılı biçimde belirlemek üzere bir yönetmelik çıkarılması hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

Madde 3. — Üçüncü madde ile 1111 sayılı Askerlik Kanununa bir geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde 11. — Hazırlanan yasa tasarısında özellikle yurt dışında oturma ve çalışma iznine sahip olarak işçi sıfatıyla çalışmakta olan yükümlülerden 29 yaşına kadar olanların bu yasadaki yararlanması öngörülmüş olmakla beraber, 29 yaşını doldurduğu halde çeşitli nedenlerle henüz asker edilmemiş bulunan ancak yurt dışında oturma ve çalışma iznine sahip olarak işçi sıfatıyla çalışmakta olan yükümlüler ile yasa ta-

sarisinin ek 2 nci maddesindeki kosullara uygun olarak yurt disinda bulunan bilim adamlarının yasal er-teleme sınırı olan 36 yaşını tamamladıkları halde henüz asker edilmemiş olmaları halinde bir defaya öz-gü olmak üzere yasanın yayımı tarihinden itibaren 6 ay içinde konsolosluk aracılığı ile askerlik şubele-rine başvurularında bu yasadaki yararlanmalarına olanak tanınmıştır.

Madde 4. — Bu maddede yasaya aykırı diğer bazı kanunların ek ve değişikliklerin yürürlükten kaldırıl-ması öngörülmüştür.

Madde 5. — Yasanın yürürlük tarihini belirleyen madde olarak düzenlenmiştir.

Madde 6. — Yasanın yürütme maddesi olarak düzenlenmiştir.

CUMHURİYET SENATOSU
GENEL SEKRETERLİĞİ

Kanunlar Müdürlüğü

3 . 3 . 1980

TASARI VEYA TEKLİFİN

Sıra Sayısı
M. M. C. S.

Ö Z E T İ

368'e 21.6.1927 Günlü ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bazı Ek Maddeler ve Bir Geçici Madde Ek-1 nci ek lenmesine İlişkin Kanun Tasarısı.

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 3 aydan fazla

CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE: 3 ay.

SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 3 Haziran 1980.

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALA EDİLDİĞİ
KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

1 — Milli Savunma Komisyonuna 10 gün.

2 — Bütçe ve Plan Komisyonuna 10 gün.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Milli Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/691
Karar No. : 5

6 . 3 . 1980

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 29.2.1980 tarihli 27 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, 21.6.1927 günlü ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa Bazı Ek Maddeler ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Ta-sarısı, C. Senatosu Başkanlığının 3.3.1980 gün ve 7257 sayılı yazılılarıyla Komisyonumuza gönderilmiştir.

Komisyonumuz, Milli Savunma ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin iştirakleriyle 6.3.1980 günü saat 14,00'te toplanmış kanun tasarısını müzakere etmiştir.

Kanun tasarısının gerekçesinde tafsilen izah edilen hususları ve Hükümet temsilcilerinin beyanlarını da dikkate alan Komisyonumuz:

Kanun tasarısının tümü üzerinde yaptığı görüşmede, özellikle kanun tasarısının Anayasaya aykırı olup ol-madığı konusu üzerinde duruldu.

Neticede;

1983 sayılı Kanun ile yabancı ülkelerde çalışma ve oturma izni olanların 29 yaşına kadar askerlik görevleri ertelendiği,

1883 sayılı Kanuna göre, yükseköğrenim görmüş yükümlüler daha önce de 4 ay gibi kısa bir süreyle askerliğini yapmış oldukları,

303 sayılı Kanuna göre de, yurt içinde veya yurt dışında, çalıştıkları ilim müesseselerince tevsik ve talep edenlerin askere celp ve sevkleri Milli Savunma Bakanlığınca 36 yaşını dolduruncaya kadar geri bırakıldıkları,

Anayasamızın 60 ncı maddesindeki... kamu hizmetlerinde ne şekilde yerine getirileceği kanunla düzenlenir... hükmü uyarınca, alınan bu dövizler yurt savunmasında kullanılacağı noktasından hareket edilmesi de olumlu bir gelişme olduğu,

Anayasa Mahkemesinin eşitlik ilkesi ile ilgili 134,1976 gün ve Esas : 1976/3 ve 1976/23 sayılı kararında, Anayasa Mahkemesi anlayışına göre (Yasa önünde eşitlik ilkesi) herkesin her yönden aynı hükümlere bağlı olması gerektiği anlamına gelmez.

Bu ilke ile güdülen amaç, aynı koşullar içinde olan özdeş nitelikte bulunan durumların yasalarca aynı işleme uyruk (Tabi) tutulmasını sağlamaktır.

Kimi yurttaşlar için haklı nedenlere dayanılarak veya bunların durumlarındaki farklılığın doğurduğu zorunluklar dolayısıyla ayrı kurallar konulması halinde eşitlik ilkesinin zedelenmesinden söz edilemez.

Ayrıca, Fransız Danıştayının içtihatlarına göre de hukuken ve fiilen farklı durumlarda bulunan kişilere farklı rejimler uygulanması eşitlik ilkesine ters düşmez, denildiği,

Yukarda izah edilen kanunlar ile kararda da anlaşılacağı gibi, bu kanun tasarısı, Anayasamıza aykırı olmadığı,

Sonucuna varmıştır.

Bu husus belirtildikten sonra, tasarının getirdiği diğer konular üzerinde de müzakere yapıldı.

Malumdurki, Türkiye'mizde milyonlarca işsiz bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmı yurt dışında iş bulmuş çalışmaktadırlar. Askerlik görevlerini ifa etmek için yurda gelenler, dönüşlerinde eski işlerine girememektedirler. Bu durum ise, işçilerimiz ve dolayısıyla ekonomimiz için büyük bir kayıptır.

Bu gibi zararları önlemek ve savunma sanayimize az da olsa katkıda bulunmak gayesini öngören bu kanun tasarısının tümünü benimsemiştir.

Ancak, bir maddi hata olarak kabul ettiğimiz, tasarının metninde geçen, «Vatan ödevi» deyimini yerine, «Vatani hizmeti» deyimini kullanılması ve «Askerlik hizmeti» deyimini yerine, «Askerlik görevi» deyimini yazılması daha uygun olacağı görüşüne varmıştır.

Komisyonumuz :

Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, ve 4 ncü maddelerinin aynen kabulüne,

Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temennisinde bulunmasına,

Havalisi dolayısıyla Bütçe ve Plan Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere, Yüksek Başkanlığa sunulmasına,

Karar vermiştir,

Başkan
Kayseri
İbrahim Kirazoğlu

Başkanvekili
C. Bşk. S. Üye
Hilmi Fırat

Sözcü
İstanbul
Erdoğan Adalı
Toplantıda bulunamadı

Bu Kanunda Sözcü
Bolu
Orhan Çalıs

Kâtip
Sinop
Abdullah Vehbi Uğur

Konya
Mukbil Abay

Denizli
Baha Akşit
Toplantıda bulunamadı

İçel
İsmail Çataloğlu

Tabii Üye
Söz hakkım saklıdır.
Suphi Karaman

İçel
Talip Özdoğay

Muğla
Fevzi Özer
Toplantıda bulunamadı

İstanbul
Vefa Poyraz
Toplantıda bulunamadı

Diyarbakır
Sabahattin Savcı

**Bütçe ve Plan Komisyonu
Raporu**

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Esas No. : 1/691
Karar No. : 7

19 . 3 . 1980

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 29 . 2 . 1980 tarihli 27 ncı Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, 21 . 6 . 1927 günlü ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa Bazı Ek Maddeler ve bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı, 3 . 3 . 1980 tarihinde Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına ve Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca da 11 . 3 . 1980 tarihinde Komisyonumuza gönderilmiştir.

Komisyonumuzun 18 . 3 . 1980 tarihli toplantısında Maliye Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu halde kanun Tasarısı incelenmiştir.

Anayasanın 60 ncı maddesi «Vatan hizmeti, her Türk'ün hakkı ve ödevidir. Bu ödevin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu hizmetlerinde ne şekilde yerine getirileceği kanunla düzenlenir» hükmünü amir bulunmaktadır.

Ülkemizde milyonlarca işsiz bulunmaktadır. Yurt dışında binbir güçlükte iş bulmuş işçilerimiz askerlik çağına geldiklerinde işlerini bırakıp memleketimize dönerek askerlik görevlerini yapmakta ve terhislerinden sonra çalıştıkları ülkelere gittiklerinde işlerini kaybetmektedirler. Bu durum hem yurt içinde işsiz sayısının çoğalmasına sebep olmakta, hem de ülke ekonomisi yönünden büyük bir önem arz eden döviz kaybına yol açmaktadır.

Bir çok ülke bu sorunu çıkarttıkları kanunlarla çözümlenmiş bulunmaktadır.

Savunma sanayiinin pahalı bir sanayi olduğu tartışılmaz bir hakikattir. Silahlı Kuvvetlerimizin bir kısım silah, araç, gereç vb. ihtiyaçları yurt dışından dövizle karşılanmaktadır. Modern bir ordunun meydana getirilmesi ise savunma sanayiinin kurulması ve geliştirilmesi ile gerçekleşebilir.

Bu sebeple Komisyonumuz Savunma sanayiimize az da olsa katkıda bulunmak gayesini öngören bu kanun tasarısının tümünü benimsemiştir ve maddelere geçilmesine karar verilmiştir.

Komisyonumuz Millet Meclisi metninin 1, 2, 3 ve 4 ncü maddelerini aynen kabul etmiştir.

Komisyonumuz tasarının bir an önce yasallaşmasında yarar gördüğünden Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunu da karar altına almıştır.

Genel Kurulun olurlarına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Afyonkarahisar
Kâzım Karaağaçlıoğlu
Toplantıda bulunamadı

Başkanvekili
Trabzon
Hasan Güven

(Bu kanunda Başkan)
Komisyon Sözcüsü
Kütahya
M. Emin Alanyalı

(Bu kanunda Sözcü)
Zonguldak
Ahmet Demir Yüce

Kâtip
Rize
Şükrü Meto

Üye
Artvin
Rasim Gezmiş

Toplantıda bulunamadı

Üye
Aydın
İskender Cenap Ege

Üye
Bolu
Neş'et Akmandor

Üye
C. Bşk. S. Ü.
Zeyyat Baykara
Toplantıda bulunamadı

Üye
İzmir
Nurhan Artemiz

Üye
Konya
Ahmet Remzi Hatip

Üye
Samsun
Kanunun tamamı Anayasaya
aykırı olması sebebiyle muhalifim
Şaban Demirdağ

Üye
Sivas
Kanun Anayasaya
aykırıdır. Muhalifim
Tahsin Türkay

Üye
Tabii Üye
Kâmil Karavelioğlu
Toplantıda bulunamadı

Üye
Yozgat
Ünal Allıoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

21 . 6 . 1927 günlü ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununa Kimi Ek Maddeler ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Yasa Tasarısı

MADDE 1. — 21 . 6 . 1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Yabancı ülkelerde çalışma ve oturma iznine sahip olarak işçi sıfatıyla çalışan veya yurt dışında ailesinin yanında oturmakta iken askerlik çağına giren ve yurt dışındaki bir iş yerinde çalışma ve oturma iznine sahip olarak işçi sıfatıyla çalışmakta olan askerlik yükümlülerinin, Türk Konsolosluklarından alacakları işçilik durumlarını belirleyen belge ile doğrudan veya konsolosluk aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları halinde, 300 000 TL. sınırı bu yasanın yayımı tarihindeki resmî kur üzerinden karşılığı kadar yabancı ülke parasını askerlik çağının başlangıcından 29 yaşını tamamladıkları yılın Aralık ayı sonuna kadar geçen süre içinde ödemeleri ve iki aylık temel askerlik eğitimine tabi tutulmaları koşulu ile vatan ödevini yerine getirmiş olurlar.

Yabancı ülke parası olarak kabul edilecek döviz cinsleri ve ödemeye ilişkin diğer ayrıntılar düzenlenecek bir yönetmelikte belirtilir.

Yukarıda belirtilen 300 000 TL. sınırı karşılığı yabancı ülke parasının tutarı Bakanlar Kurulu kararı ile iki katına kadar artırılabilir.

Çalıştıkları iş yerlerinden ilişkisi kesilerek ayrılan, işçilik statüsünü yitiren, (İşsizlik sigortası almakta olanlar hariç) istekli olmayan veya haklarında belirlenen ödeme tutarını ödemekten vazgeçen yükümlüler bu yasa hükümlerinden yararlanamaz.

Savaş ve savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi halinde bu yasaya tabi olan yükümlüler Bakanlar Kurulu kararı ile askerlik hizmetini yerine getirmek üzere silah altına alınırlar.

EK MADDE 2. — Yurt dışında çalıştıkları bilim dalında bir yenilik ve ilerleme getiren veya Devletin ulusal çıkarlarının gözetilmesinde katkısı bulunan bilim adamlarının 1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 nci maddesinin (f) bendinde yazılı 36 yaş sınırı içinde

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

21 . 6 . 1927 Günlü ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bazı Ek Maddeler ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 21 . 6 . 1927 günlü ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Yabancı ülkelerde bir işyerinde çalışan ve oturma iznine sahip olarak, işçi sıfatıyla en az bir yıl çalışmakta olan 1111 sayılı Askerlik Kanunu ile (Tıp doktorları hariç) 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi yükümlüler, Türk konsolosluklarından alacakları işçilik durumlarını belirleyen belge ile doğrudan veya konsolosluk aracılığıyla askerlik şubelerine başvurmaları halinde (440 000) Türk Lirasının, 1 Mart 1980 tarihindeki resmî kur üzerinden karşılığı kadar çalıştığı yabancı ülke parasını askerlik çağının başlangıcından 29 yaşını tamamladıkları yılın Aralık ayı sonuna kadar ödemeleri ve iki aylık temel askerlik eğitimine tabi tutulmaları suretiyle, vatan ödevini yerine getirmiş olurlar.

Yukarıda belirtilen (440 000) Türk lirası karşılığı yabancı ülke parasının tutarını iki katına kadar arttırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İstekli olmayan veya haklarında belirlenen ödeme tutarını ödemekten vazgeçen, çalıştıkları işyerlerinden ilişkisi kesilerek ayrılan, işçilik statüsünü kaybeden (işsizlik sigortası almakta olanlar hariç) yükümlüler bu kanun hükümlerinden yararlanamaz.

Savaş veya savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi halinde bu kanuna tabi olan yükümlülerin askerlik hizmetlerini yerine getirmek üzere silah altına alınmalarının şekli ve süresi Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Elinde olmayan sebeplerle, bu kanunun hükümlerinden yararlanma hakkını yitirdikten sonra, askerlik görevini 1111 sayılı Askerlik ve 1076 sayılı Yedek Subay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa göre fiilen tamamlayan veya ödeme safhasında ölen, veyahut askerliğe elverişsiz hale gelen yükümlülerin, ödedikleri paranın Türk Lirası karşılığı yurt içinde kendilerine veya kanunî mirasçılara defaten ödenir.

**MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

*21 . 6 . 1927 Günlü ve 1111 Sayılı Askerlik Kanunu-
na Bazı Ek Maddeler ve Bir Geçici Madde Eklenme-
sine İlişkin Kanun Tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 1. — Millet Meclisi metninin Ek 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

*21 . 6 . 1927 Günlü ve 1111 Sayılı Askerlik Kanunu-
na Bazı Ek Maddeler ve Bir Geçici Madde Eklenme-
sine İlişkin Kanun Tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 1. — Millet Meclisi metninin Ek 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

birinci maddede öngörülen koşullarla vatan ödevini ne şekilde yerine getirecekleri ayrıntıları yönetmelikte belirlenen kuruluşlara göre Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır.

EK MADDE 3. — Yurt dışında çalışan askerlik yükümlülerinin yabancı ülke parası üzerinden yaptıkları ödemeler TC Merkez Bankasındaki özel hesabına ve karşılığı Türk Lirası Bütçe Kanununa bağlı «B» işaretli cetvele gelir kaydolunur. Gelir kaydolunan bu miktarı Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah mühimmat, mühimmat aksamı, teçhizat, araç ve gereç gereksinimleri ile yurt savunmasına destek sağlayan yatırımları karşılamak üzere Milli Savunma Bakanlığı bütçesinde açılacak özel bir tertibe ödenek kaydetmeye ve bu ödenekten kullanılmayacak kısmı Millî Savunma Bakanlığının önerisi üzerine yurt savunmasına destek sağlayan yatırımlar ile ilgili kuruluşlara aktarmaya ve yılı içinde harcanmayan ödenekleri ertesi yıla devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Ödenek kaydolunan bu miktarlardan Millî Savunma Bakanlığının gereksinimleri döviz olarak Maliye Bakanlığınca Millî Savunma Bakanlığına tahsis edilir.

MADDE 2. — Bu yasaya tabi yükümlülerin eğitim, tatbikat, asayiş ve olağanüstü hallerde kullanıma esasları, savunma gücüne katkıda bulunma ve bunun ödeme şekli, özlük hakları, terhis, yedeğe ayrılma ve yükümlülerle ilgili diğer işlemler yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik yasanın yayımı tarihinden sonraki iki ay içinde yürürlüğe konur.

MADDE 3. — 21 . 6 . 1927 tarihli ve 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 11 nci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11. — Bu yasanın yayımı tarihinde 29 yaşını doldurduğu halde çeşitli nedenlerle henüz asker edilmemiş bulunan ve yurt dışında oturma ve çalışma iznine sahip olarak işçi sıfatıyla çalışmakta olan ve bunu belgeleyen yükümlüler ile 36 yaşını tamamladığı halde henüz askere alınmamış olan yurt dışındaki bilim adamları, yasanın yayımı tarihinden sonraki altı ay içinde konsolosluk aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları halinde bu yasa hükümlerinden yararlanırlar.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

EK MADDE 2. — Yurt dışında çalışan askerlik yükümlülerinin yabancı ülke parası üzerinden yaptıkları ödemeler, TC Merkez Bankasındaki özel hesaba geçirilir ve karşılığı Türk Lirası Bütçe Kanununa bağlı «B» işaretli cetvele gelir kaydolunur. Gelir kaydolunan bu tutar Türk Silahlı Kuvvetlerinin silah, mühimmat, mühimmat aksamı, teçhizat, araç ve gereç ihtiyaçları ile yurt savunmasına destek sağlayan yatırımları karşılamak üzere Milli Savunma Bakanlığı Bütçesinin ilgili tertibine ödenek kaydedilir. Bu ödenekten kullanılmayacak kısmı Millî Savunma Bakanlığının önerisi üzerine yurt savunmasına destek sağlayan yatırımlar ile ilgili kuruluşlara aktarmaya ve yılı içinde sarfedilmeyen ödenekleri ertesi yıla devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Ödenek kaydolunan bu tutarlardan Millî Savunma Bakanlığının ihtiyaçları döviz olarak Maliye Bakanlığınca Millî Savunma Bakanlığına tahsis edilir.

EK MADDE 3. — Bu Kanunun getirdiği imkânlardan yararlanmaya ilişkin başvuru, ödeme şekli, şart ve süreleri, başvuran kişilerin gerçekten işçi olup olmadığının denetlenmesi yolları, bu kanuna tabi yükümlülerin eğitimleri, tatbikat ve olağanüstü hallerde göreve çağırma esasları, özlük hakları, terhis yedeğe ayrılma ve yükümlülerle ilgili diğer işlemler Millî Savunma ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 2. — 21 . 6 . 1927 günlü ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki geçici 11 nci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11. — Bu kanunun yayımı tarihinde 29 yaşını doldurduğu halde çeşitli nedenlerle henüz asker edilmemiş bulunan ve yurt dışında oturma ve çalışma iznine sahip olarak işçi sıfatıyla çalışmakta olan ve bunu belgeleyen yükümlüler kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde konsolosluklar aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları halinde bu kanun hükümlerinden yararlanırlar.

(Milli Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)

EK MADDE 2. — Millet Meclisi metninin Ek 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 3. — Millet Meclisi metninin Ek 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11. — Millet Meclisi metninin Geçici 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

EK MADDE 2. — Millet Meclisi metninin Ek 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 3. — Millet Meclisi metninin Ek 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 11. — Millet Meclisi metninin Geçici 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 4. — 21 . 6 . 1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun ek ve değişiklikleri ile aynı kanunun 35 nci maddesinin (G) bendi ve 16 . 6 . 1927 tarihli ve 1076 sayılı Yedeksubay ve Yedek Askeri Memurlar Kanununun ek ve değişikliklerinin bu yasa aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 5. — Bu Yasa yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Yasa hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Milli Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)

(Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

